

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 37. szám.

Szeptember hó 8.

A Kormányzó Ur szózata

Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, augusztus hó 29-én résztvett a baranyai Harkányföldön az anyák tiszteletére rendezett ünnepségen. A Kormányzó Ur az anyák napján mélyszéghatású beszédet mondott, amelyben az egész magyar társadalmat az „egyke” elleni küzdelemre hívja fel. A nagyfontosságú államfői megnyilatkozás teljes egészében így hangzik:

— Mélyen átérezve ennek a szép ünnepségnek nagy erkölcsi jelentőségét, az egész ország tiszteletét, megbecsülését és háláját kívánom tolmácsolni azoknak a magyar anyáknak, akik hiven és önfeláldozóan megteszik a maguk kötelességét a ma oly nehezen küszködő családdal, a sorsüldözött hazával és a válságoktól megviselt társadalommal szemben. Azoknak a magyar anyáknak, akik tudják, hogy az életnek a fokozottabb szenvedéseieről is bőven kárpótolják őket az anyai szív mélyszéges örömei és különösen azoknak, akik nem tévesztik szem elől, hogy az Isten áldását nem szabad elhárítani maguktól.

— Szomorúság tölt el, ha arra gondolok, hogy az országban sok helyen és különösen ezen a vidéken egész községekben mintegy járvány-szerűen pusztít egy erkölcsi betegség. E romboló irányzat hatása alatt vannak, akik azt képzelik, hogy elég, ha egy gyermekük van, az majd tovább folytatja fajtájukat. Elfelejtik, hogy az emberi élet sorsa Isten kezében van s igen sokszor megesisik, hogy az egyetlen gyermek elhal s a szülőket öregségükre nem veszi körül a gyermekek és unokák szeretete és gondozása s nem marad egyebük egy pusztá fakeresztnél a temetőben, házuk és földjük pedig idegen kézre jut haláluk után, mert nincs, aki nevüket fenntartaná és családjukat tovább vinné.

— Mindenkinek meg kell tennie

kötelességét fajával szemben, ha nem akarja, hogy ősei templomának tornyában elnémuljanak a harangok, hogy apáinak házában idegen jövevények üssenek tanyát és hogy a föld, amelyet nemzedékeken át az ő családjának verejtéke öntözött, a jövőben másnak hozza a gyümölcsöt. Az egész társadalom életének alapja a házasság s annak gyümölcse a gyermek. A család az a sejt, amelyen keresztül a nemzet tovább fejlődik és ha a sejt beteg, a nemzet is elsorvad.

— Valamikor a magyar nagysága egyenlő volt a ma hatalmas nyugati népekével. A mi nemzetünk azonban itt, a népek országútján, a hatalmi törekvések ütközőpontján, nehéz történelmi feladatot teljesített, testével fedezte az utat, amelyen keresztül kelet hódító vágya a művelt nyugatot pusztulással fenyegette. Évszázadokon át tizedelték a magyar népet a hősiességek és fajtánk egyre vérezett. Számban kis

nemzetté lettünk. Ha ma mi magunk ritkítjuk sorainkat önzésből vagy erkölcsellenes, káros irányzatnak hódolva, könnyen támadhat az a veszély, hogy a pusztulásnak kitett helyeken csupán történelmi emlékké válik a magyar név, amelynek pedig fajunk belső értékei, katonai erényei és politikai tehetsége nagy megbecsülést szerzett világszerte. Aki elbukik a küzdelemben, az hő, de aki önmaga itéli pusztulásra saját fajtáját és engedi át másnak ősei örökét, az sem szájalomra, sem megbecsülésre nem tarthat számot.

— A kormány programjába vette azokat az intézkedéseket, amelyek a népesség megfelelő szaporodása érdekében az azt akadályozó káros irányzatok leküzdésére, továbbá a gyermekegészségügy és nevelés fejlesztésére szükségesek és ma megvalósíthatók. Első helyen áll ezek közt az a törvényjavaslat, amely lehetővé kívánja tenni a kisbirtokhitbizományok létesítését, hogy a

A harkányi „anyák ünnepének” résztvevői

kisbirtokosoknak ne kelljen félniük további gyermekáldás esetén földjük felaprózódásától, viszont a többi gyermek, aki nem örököl földet, még mindig elhelyezkedhetne akár más pályán, amely hajlamainak vagy tanulmányainak megfelel, akár a közép- és nagybirtok mezőgazdasági üzemében.

— Mindez azonban egymagában nem elég, szükség van az egész magyar társadalom közreműködésére. Ahol többen kérnek enni otthon, oda könnyebben kerüljön a kenyér és nagyobb darab jusson belőle. Mindenkinek, nemcsak az államnak és a közttestületeknek, hanem a vállalatoknak és a magánosoknak is kötelessége, hogy egyenlő alkalmaság esetében annak adjanak munkát és azt alkalmazzák, akinek nagyobb családja van. Ma, amikor a családalapítás nehézségei egyre fokozódnak, mindent meg kell tenni a házasságkötések megkönnyítése, továbbá a gyermekágyas anyák megsegítése érdekében és viszont meg kell nehezíteni a válást. Az egész társadalom fordítson minél nagyobb gondot a gyermekek gondozására, a gyermekegészségügy minél intenzívebb fejlesztésére, a nevelés megkönnyítésére, a tehetséges gyermekek felkarolására, bárhol ringott bölcsőjük, bármily kicsiny kunyhóban, hogy a magyarság fájának fiatal hajtása nemcsak minél dúsabb, de minél életerősebb is legyen.

— Az egész magyar társadalom lelkiismerete elé kívántam idézni mindezeket a kérdéseket, hogy ezekkel minél szélesebb körökben foglalkozzanak és megoldása körül tegye meg mindenki a magáét, azt, ami módjában áll.

— Mindnyájunk szívében ott él a gondos és önfeláldozó anyai szeretet emléke, az édesanya soha el nem halványuló képe. Mindenki csak megbecsülést és tisztelget érezhet a magyar anyák iránt. Elérkezett a végső ideje annak, hogy ezt az érzést tettekre váltsuk.

BELPOLITIKA

Fabinyi pénzügyminiszter Genfben utazott

A *Nemzetek Szövetségének* pénzügyi bizottsága augusztus 30-án nyitotta meg 59. ülészakát Genfben. A pénzügyi bizottság éppen úgy, mint az utóbbi években, Ausztria, Magyarország és Bulgária pénzügyi helyzetét is meg fogja vizsgálni. Magyarország pénzügyi helyzetének megvitatására szeptember 4-én kerül sor. Magyarországot a bizottság előtt *Fabinyi Tihamér* pénzügyminiszter képviseli, aki szeptember 2-án érkezett Genfbe.

Darányi miniszter nyitotta meg a veszprémi kiállítást

A *veszprémi* ünnepi hetek második részét, az őstermelő kiállításokat augusztus hó 31-én nyitotta meg *Darányi Kálmán* dr. földművelésügyi miniszter. A miniszter *Plósz Béla* h. államtitkár és vitéz *Uhlyarik Béla* osztálytanácsos kíséretében érkezett. A kiállítást megnyitó ünnepség az Erzsébet-ligetben zajlott le. A megjelent előkelőségek között ott voltak: *Schandl Károly* és *Nirnsee Pál* országyűlési képviselők is.

Holitscher Károly országyűlési képviselő üdvözölte a minisztert, aki válaszában arra utalt, hogy a mai viszonyok között különösen fontos és szükséges, hogy a kormány a termelést helyes eszközökkel, de nem erő-

Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter megnyitja a veszprémi hetet

szakos módon irányítsa. Ami az egyéges bortermelést illeti, a bor- és hegyközségi törvény lesz hivatva az egytípusú termelést megteremteni.

Lelkes taps követte a miniszter beszédét, aki ezután tüzetesen megsemmelt a kiállítást.

Winchler István dr. az új kereskedelmi miniszter

A Kormányzó Ur szeptember hó 2-án kelt legmagasabb kéziratában *Bornemisza Géza* iparügyi minisztert a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium ideiglenes vezetése alól felmentette és *winckelsteini Winchler István* dr. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumi államtitkárt, országyűlési képviselőt, magyar királyi kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterré kinevezte.

Az új kereskedelmi miniszter, aki ezidőszert 45 éves, a külügyminisztériumban kezdte meg pályafutását,

majd két évre rá a bécsi követséghez osztották be. Később a közlemezési minisztériumba helyezték át. 1923-ban a párisi magyar követséghez került, két évre rá pedig visszarendelték a külügyminisztériumba, ahol a gazdaságpolitikai osztály helyettes vezetője volt és ebben a minőségben többször részt vett a Népszövetség ülésein. Az 1930. évi berlini és Gömbös Gyula miniszterelnök 1932. évi római tárgyalásain *Winchler* István töltötte be a gazdasági szakértői tiszteket. Amikor a kormány elhatározta a külkereskedelem egységesítését, ezt a nagyfontosságú feladatot *Winchler* Istvánra bízta, aki mint a külkereskedelmi ügyek kormánybiztosa, az általa megszervezett és ujonnan felállított *Külkereskedelmi Hivatal* élére került elnöki minőségben. *Winchler* István részt vett mult évben a római magyar-osztrák-olasz tárgyalásokon s ő írta alá az *Olaszországgal és Ausztriával kötött nagyfontosságú gazdasági megállapodásokat, amelyek gabonafeleslegünk elhelyezését biztosították a világpiacnál jelentősen magasabb áron.* Folyó évi március 5-én nevezte ki a Kormányzó Ur kereskedelemügyi államtitkárrá. Utána rövidesen a gyönyösi kerület küldötte követeként a parlamentbe.

Az állam pénzügyi helyzete júliusban

A Magyarország pénzügyi helyzetére vonatkozó *1935. évi júliusi pénzügyminiszteri közlemények* szerint júliusban az állami közigazgatás kiadása 57.3 millió pengő, bevétele (a kölcsönkezelés bevétele nélkül) 53.4 millió volt, vagyis az állami közigazgatás kiadásai 3.9 millió pengővel haladták meg a bevételeket. A külön kölcsönből fedezendő beruházásokra júliusban a közigazgatásnál 0.2 millió pengőt fordítottak. Valamennyi állami üzem júliusi kiadásai együttvéve 31.1 millió pengőt, bevételei pedig (a kölcsönkezelés bevétele nélkül) 31.4 millió pengőt tettek, vagyis az üzemenél együttvéve 0.3 millió pengő bevételi többlet jelentkezett.

Rubinek István 3200 ajánlást adott be Eleken

Az eleki választókerületben augusztus hó 31-én adták be az ajánlásokat. *Rubinek István*, a Nemzeti Egység Pártja jelöltje 3200, *Reibel Mihály* kereszténypárti 1837 és *Meskó Zoltán* nyilaskeresztes 713 aláírást nyújtott be. *Rubinek István* a kerület községekben szeptember hó elsején mondotta el programbeszédét. Ebből az alkalomból a *Nemzeti Egység Pártjának* számos képviselőtagja leutazott a választókerületbe.

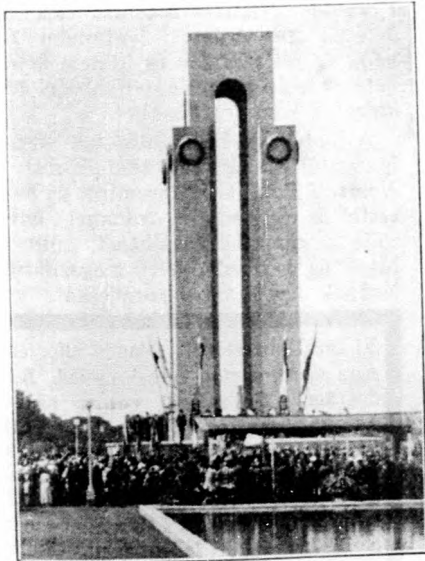
Mohács és Harkányfürdő nagynapja

Lapunk vezető helyén közöljük azt a bölcseségtől áthatott s a magyar faj izzó szeretetétől sugárzó szöveget, amelyet a Kormányzó Ur *Harkányfürdőn* intézett a magyar társadalomhoz. A szöveg az egész magyarságnak lélekemelő kimagasló fénypontja volt. Sem hozzátenni, sem belőle elvenni valónk nem lehet. A mai magyar életerő szükséges felrázása. A „megbűnhődte” s a „rendületlenül”. A Himnusz és a Szózat minden tanulsága. De a „Magyar Hiszekegy” is. Hogy élni akarunk. Hogy élni fogunk. Hogy élni kell! Hogy meg is értjük, amit az államfő mondott. Mert elpusztulunk s széthullhatunk, mint az oldott kéve . . .

A lélekemelő ünnepségek részletes leírását az alábbiakban adjuk:

A mohácsi hősi emlék felavatása

Mohács városa augusztus hó 29-én, csütörtökön reggel fellobogózza várta a kormányzói pár érkezését. Pontban kilenc órakor a parton álló közönség lelkes éljenzése közben kötött ki a *Zsófia* gőzös a mohácsi hajóállomáson. A partraszálló Kormányzó Urat elsőnek *Albrecht* királyi herceg, majd *Kozma* Miklós belügyminiszter üdvözölte. A Kormányzó Ur ezután sorra fogadta a katonai küldöttségek jelentéseit, majd ellépett a díszszázad és a vitézek osztaga előtt. *Benjovszky* Mór gróf főispán, majd *Fischer* Béla alispán mondotta el ezután üdvözlő beszédét. Az üdvözlés után a kormányzói pár autóba szállt és a templomtérre hajtatott, ahol a város közönsége nevében *Margitay* Lajos dr. polgármester köszöntötte őket. A Kormányzó Ur és felesége

A mohácsi hősi emlék

most helyet foglalt a templom főkapuja előtt felállított díszsátorban és végighallgatta az ünnepélyes szentmisét, amelyet *Virág* Ferenc pécsi megyéspüspök pontifikált.

Ezután következett a gyönyörű *hősi emlékmű* felavatása. *Margitay* Lajos dr. polgármester ismertette a hősi emlékmű keletkezésének történetét, majd engedélyt kért a kormányzótól annak leleplezésére. Miután a Kormányzó Ur az engedélyt megadta, *Albrecht királyi herceg* tartotta meg felavató beszédét:

— Régi hite a magyarnak, — mondotta többek közt — hogy a föld ott, ahol vér folyik rá, dusabb kalászt terem. Édesebb lesz a gyümölcs arra. A bor aranylób. A mező zölddebb. *A föld és a vér összeolvadásának varázsán bátrabb, erősebb, hatalmasabb lesz a faj.* Ezt a hitet a vér és a harc megbecsülése hívta életre, tartotta fenn évszázadokon át. Most legutóbb, a világháboruban Mohács vérrrel öntözött földje hagyományaihoz híven odaadta minden fegyvervivő fiát. *A 17.000 lakosu város több mint 3000 férfit adott a hazának és ebből 434 a hősi halott.*

— Most eljött közénk a legfelső Hadur, — fejezte be beszédét a királyi herceg — Magyarország kormányzója, a *Novara* példát adó hőse. Ő érzi és tudja, hogy a bátorság, a kitarás, a fegyelem meg vannak bennetek. Mohács fiai, akik felserdültök és törzsbe szóktok ebből a vérrrel áztatott mohácsi földből, hogy *büszke őrtállói legyetek a nemzetnek.*

Albrecht királyi herceg beszédét lelkes tapsal fogadta a közönség. Ezután a Szózat hangjai közben a koszorúk letétele következett. Az első koszorút *Horthy* Miklós Kormányzó Ur helyezte el.

Az ünnepség után a frontharcosok, a vitézek és a hadirokkantak díszmenetben vonultak el a Kormányzó Ur előtt.

Az anyák ünnepe Harkányfürdőn

Délután a kormányzói pár *Harkányfürdőre* ment, ahol résztvett a baranyai *Anyák-napján*. Az ünnepségen *Berkeny*, *Hosszúhetény*, *Zengővárkony*, *Püspökbagárd*, *Kémes*, *Siklósd*, *Villány*, *Nagyharsány*, *Tényő-hegy*, *Márfa*, *Drávaszabolcs* községekből 500 többgyermekes családanya jelent meg színpompás népviseletben. A Himnusz elnéklése után az ünnepi beszédet *Fischer* Béla vármegyei alispán tartotta, aki rámutatott arra, hogy a négy évszázad előtti mohácsi tragédiához hasonlóan egy második nagy nemzeti tra-

A Kormányzó Ur megkoszoruzza a mohácsi hősi emlékművet

gédia indult el a drávamenti síkságookról, az *egyke veszedelme*, amely az anyaságot méltóságában támadja és a gyermekáldást megvetendő szegyennek minősíti. Háláját fejezte ki a kormányzói párnak, hogy megjeleneésével országos jelentőséget adott az ünnepségnek és kérte őket, hogy *az egyke elleni harcot, mint soha nem lankadó küzdelmet indítsák diadalmas utjára.*

A beszéd elhangzása után megkezdődött az ünnepség. A láthatatlan rendező keze egymásután varázsolta a színpadra a férfi dalárdacsoportokat, amelyek tagjai egyszerű polgári ruhában, hófehér, bőjju magyarban vagy fekete bányászöltözetben váltották egymást a szédítő színpompájú női „bokréták”-kal, vagy a páros, pengősarkantyus lakodalmi menetekkel. Szólt a zene, pattogott a ritmus, zengett a dal, kavargott a tánc, olyan ragyogásban, tarkaságban, hogy a Kormányzó Ur és felesége a sokezer főnyi nézőközönséggel együtt önfeléd csodálkozással szemlélte az utánozhatatlan látványosságot.

Most egyszerre felharsant a kürt, megállt a tánc és a zene és a „bokréták” ragyogó csoportjában az *500 magyar anya gyönyörű félkörével szemben állt fel Horthy Miklós Kormányzó Ur* és elmondotta szövegét, amelyet lapunk vezetőhelyén közlünk.

A Kormányzó Ur beszédét az ünneplő közönség lelkes éljenzéssel és tapsal fogadta. Utána az egyesített dalárdák férfikara elénekelte a nemzeti Hiszekegyet. Ezután a Kormányzó Ur előtt *díszfelvonulás és tisztelgés* volt.

A Kormányzó Ur *Benjovszky* Mór grófnak, a vármegye főispánjának és *Fischer* Béla alispánnak legteljesebb elismerését fejezte ki a látottak felett. Ezután megtekintette *Harkányfürdőt*, majd autóba szállva, feleségével együtt *Németbolyba* hajtatott.

VILÁGKRÓNIKA

A *olasz-abesszin* konfliktus ügyében váratlan szenzációval szolgált az elmúlt hét. Az angol lapok pattanították ki a hirt, hogy a népus, Abesszinia korlátlan uralkodója, szerződést irt alá egy angol-amerikai társasággal, amellyel hetvenöt évre jogot biztosít ennek a társaságnak arra, hogy Abesszinia természeti kincseit kiaknázhassák. Az angol lapok közleménye, amelyet természetesen átvett az egész világsajtó, annál hatalmasabb szenzációként hatott, miután ez a szerződés, amelynek előkészítéséről senkinek tudomása nem volt, egyszerre megdöntötte Angliának azt az állítását, hogy egyedül és kizárólag önzetlen és elvi okokból helyezkedett szembe Olaszországnak az abesszin ügyben elfoglalt álláspontjával.

Ha a lapok híradásai a valóságnak megfelelnek, Anglia saját anyagi érdekeit védte akkor, amikor mereven elzárkózott az olasz álláspont elfogadásától, de nemcsak ez, hanem Anglia és Abesszinia a szerződés megkötésével nemzetközi szerződésességét követték el, hiszen egy 1906-ból származó egyezmény azokat a területeket, amelyeknek kiaknázási jogát a népus ezzel a szerződéssel egy angol-amerikai érdekcsoportra ruházta át, olaszfrancia érdekszónába sorozta.

Az angol kormány azonnal kijelentette, hogy a szerződést kötő csoporthoz semmi köze sincsen, hogy a társaságban esetleg benne levő angol állampolgárok az angol kormány semmi néven nevezendő támogatására nem

számíthatnak, sőt hivatalosan, ottani követe útján, felszólította Abesszinia uralkodóját, hogy a megkötött szerződést, tekintettel a bonyolult külpolitikai helyzetre és arra az igazalomra, amelyet a szerződés hirtel, bontsa fel.

A szerződés híre nemcsak Olaszországban, hanem Franciaországban is nagy megdöbbenést keltett, de az első napok izgatottságát az angol kormány határozott és energikus fellépése jelentékeny mértékben enyhítette, s legújabb jelentések szerint, állítólag kiderült az is, hogy az az Amerikában jegyzett cég, amely a koncessziót megkapta, kizárólag amerikaiakból áll és angolok abban egy-

általában nem vesznek részt. Jelenleg az összes nagyhatalmak diplomatai az új helyzettel foglalkoznak és valószínűleg csak a közeli napokban összeülő népszövetségi tanácsülésen fog ez a kérdés tisztázódni.

A *bledi kisantantkonferencia* befejeződött. A konferenciáról kiadott zárójelentés elsősorban a kisantant-államok teljes szolidaritását és nézeteinek teljes összhangját hangsúlyozza. A tárgyalat kérdések közül mindenesetre a Habsburg-restaurációval szemben elfoglalt álláspont a legfontosabb. A kisantant egy esetleges restaurációval szemben a legelősebben szembehelyezkedik és még ma is háborus oknak tekinti azt.

A kölcsönök után legfeljebb évi 7.5% kamat követelhető

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa — mint ismeretes — augusztus hó 28-án tartott ülésén a leszámítolási kamatlábat 4 és félszázalékról négy százalékra szállította le. Ennél az elhatározásnál a főtanács tekintettel volt a devizagazdálkodás és hitelügyi helyzet alakulására, másfelől azokra az érdekekre, amelyek a kamatláb leszállításához, tehát a hitellellátás terheinek csökkentéséhez fűződnek.

A félszázalékos kamatlábcsökkentés világos bizonyítéka annak, hogy a magyar gazdasági és pénzügyi élet most már valóban a javulás útján van. A devizaellátás rendben folyik, az iparnak nyersanyaggal való ellátása tehát már nem okoz olyan gondokat, mint az elmúlt esztendőben. A bankok kimutatásai bizonyítják azt is, hogy a takarékbetétek emelkedése lassan bár, de állandóan tovább tart, s így minden ok megvolt arra, hogy a kamatlábat leszállítsák. Ez a leszállítás, ami a hitelek olcsóbodását jelenti, minden valószínűség szerint, még jobban meg fogja élníteni a gazdasági életet és így remélhető, hogy a gazdasági javulás is élénkebb, gyorsabb tempóban fejlődik tovább.

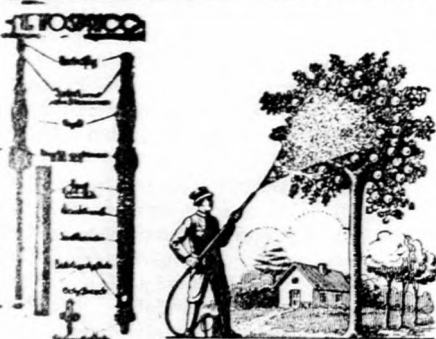
Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter nyilatkozott ebben az ügyben a sajtónak és a Nemzeti Bank elhatározását szintén a gazdasági élet javulása egyik közvetlen következményének tartja. Koós Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója megállapította, hogy a bankkamatláb leszállítás egész hiteléletünkben feltétlenül megkönnyebbülést jelent. Különös jelentősége van azonban a kamatlábleszállításnak a gazdaadósságok újabb rendezésénél,

amikor is a kamatszolgáltatások meghatározása természetesen az új, alacsonyabb kamatlábhöz fog igazodni. Mutschenbacher Emil, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója ugyancsak örömmel üdvözölte a Nemzeti Bank intézkedését és a hitellellátás terheinek csökkentésétől a gazdasági élet újabb felélénkülését várja.

Az Országos Hitelügyi Tanács augusztus hó 30-án megtartott ülésében foglalkozott a Nemzeti Bank kamatlábleszállításával és ennek következményeképpen úgy határozott, hogy a Nemzeti Bank intézkedése folytán a magánkamatlábat ugyancsak egy félszázalékkal leszállítja. A Hitelügyi Tanács határozata szerint a kölcsönök után a bírólílag érvényesíthető legmagasabb kamatláb évi 7.5 százalék, a betétek után pedig a Pénzüntézet Központ kötelékébe tartozó vidéki intézetek és az Országos Központi Hitelszövetkezet lekötött betétek után ezentul legfeljebb évi négy és fél százalék és le nem kötött betétek után pedig legfeljebb évi 3.75 százalék kamatot fizethet.

A budapesti pénzüntézetek vezérigazgatói tanácsa is foglalkozott a Nemzeti Bank által teremtett új helyzettel és ugyancsak örömmel üdvözölte a kamatlábleszállítást, mint a hitel- és gazdasági élet megszilárdulásának egy újabb bizonyítékát.

30 éves kisbirtokos, állandó elfoglaltsága miatt, ezuton keresi családi boldogságát. **Feleségül venne olyan 24—25 éves, gazdaságot szerető leányt vagy elvált asszonyt**, aki szívesen lenne megértő és szorgalmas hitvestársa. Választ kér a kiadóhivataltba „Boldog házasság reményében 30” jelige alatt. (Budapest, Báthory-utca 24.)

Szétzedve

Munkában

Legujabb szabadalom

„NETTOSPRIC“

dugattyunélküli
gyümölcsfapermetező készülék.

Olcso, nincs benne bőrdzés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétzedhető és könnyen tisztítható. Alkalmos permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró,
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

A Faluszövetség kunszentmártoni kiállításának megnyitására

Több mint egy esztendő céltudatos munkája után, elérkeztünk a kunszentmártoni kiállítás szeptember hó 7-iki megnyitásához. Ugy érezzük magunkat, mint a kérgestenyérű gazda, aki Istenben bizó lélekkel vetette el a magot a földbe, abba a földbe, amelyet verejtékes munkájával készített elő arra, hogy Isten segédelmével bőséges áldásban részesülhessen.

A Tiszazug népe a Faluszövetség hívó szavára több, mint egy éve tartó alapos munka után kilép a nagy nyilvánosság elé, hogy tanúságot tegyen gazdasági és kulturális fejlettségéről és bizonyágát adja annak, hogy — minden sorscsapás, minden nehézség ellenére — éppen a legvalóságosabb időkben száz százalékgig teljesíti kötelességét. Aki csak egyszer végigjárta Tiszazugot és látta ezt a valóságos paradicsomot, ahol óraszámra szőlők és mosolygó gyümölcsök között járhatunk, aki résztvett az előző évek buzaversenyén: a minőségi Bánkúti buza diadalünnepén, az előtt pillanatra sem kétséges, hogy a Tiszazug népe megérdemel minden támogatást. Az a nép, amelyik öneréből ennyire tudta vinni, mire lesz képes abban a szerencsés esetben, ha a közület, az államhatalom segítőkészséget siet égető problémáinak megoldására? Mert, fájdalom, ilyenek is vannak.

Jóllehet talán kissé túlzottak azok a hírek, amelyek a Tiszazug egészségügyi viszonyairól elterjedtek, mégis kétségtelen, hogy ezen a téren komoly baj van! Olyan baj, melyen feltétlenül és sürgősen segíteni kell. A Faluszövetség a kiállítással kapcsolatban megteszi az első kezdeményező lépést, amennyiben megfelelő propagandaanyag bemutatásával, előadások és gyűlések rendezésével igyekszik felvilágosítani a Tiszazug derék népét a legszükségesebb egészségügyi követelmények betartásáról.

Maga a kiállítás és a vele kapcsolatos ünnepségek valóban elsőrangú látványosságot ígérnek. A buzaversenyre több mint 400 gazda jelentkezett, akiknek buzáit igen nagy alaposággal vizsgálta felül a Gabona- és Lisztkisérleti Állomás. Értesüléseink szerint nagy általánosságban kiváló minőségűek a buzák és van köztük néhány, amely országos viszonylatban is a legelső közé fog tartozni. A Faluszövetség ezeket a magyar kincseket méltó keretbe foglalva tárja a látogatóközönség elé.

Tiszazug még az idei kedvezőtlen időjárási viszonyok mellett is csak úgy ontja a szebbnél-szebb gyümölcsöket. A kiállítás akar megteremtője lenni a Tiszazug önálló gyümölcs-

piacának Kunszentmárton székhellyel. Az anyag máris megvan, csupán a gazdák felvilágosítása és megfelelő szervezet megalakítása szükséges hozzá. A tiszazugi gyümölcs bemutatkozása is méltó keretekben történik. Exportládákban, szabályszerű exportcsomagolásban szemlélhetik a látogatóközönség és a kereskedelmi érdekeltségek a kiváló minőségű gyümölcsöket. A lehetőségek itt szinte korlátlanok. Azonos fajtájú és minőségű gyümölcsök vagontételekben rendelkezésre állanak és így minden előfeltétel adva van önálló gyümölcs-piac létesítésére. Ez pedig Tiszazug gazdái számára azt jelenti, hogy nem kell Kecskemétre befuvarozni és 50 kilométeren át rázatni a gyümölcsöt, hanem ugyiszólván helyben és friss állapotban nyomban vagonba kerülhet és máris mehet a külföldi piacokba.

Hasábokra terjedne, ha felsorolnánk mindazt, ami a kunszentmártoni kiállításon bemutatásra kerül. A Faluszövetség szakavatott tisztviselői könnyen áttekinthető rendszerbe foglalták az anyagot és mindenki, aki végig fogja nézni a kiállítási termeket, tapasztalatokban és tudásban gazdagodva tér majd haza otthonába.

A kiállítással kapcsolatos ünnepségek közül ki kell emelnünk a „Szabolcska Mihály Emlék-dalversenyt”, a műkedvelőgárdák versenyét, az állat-

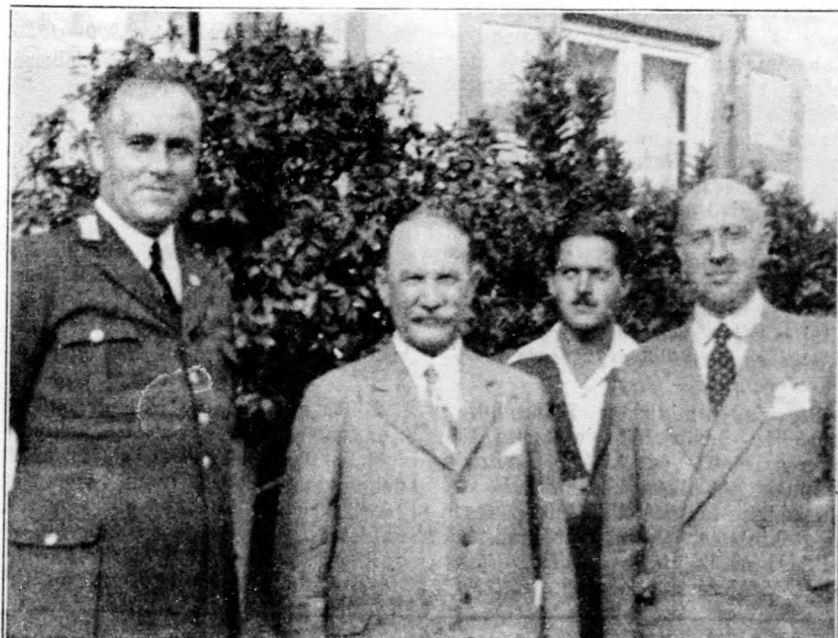
kiállítást és díjazást, az egészségügyi filmbemutatókat és az egészségügyi előadásokat.

A Faluszövetség közérdekű kezdeményezése a kunszentmártoni járás gazdaközönségénél teljes megértésre talált. Bizonyosak vagyunk benne, hogy az az egyetértés és egység, ami a kiállítás kapcsán egybeforrasztotta a járás minden rendű és rangú lakosságát, továbbra is fennmarad és ez biztosítéka lesz annak, hogy azok a nemes célkitűzések, melyeknek első lépése a Faluszövetség mostani nagyszabású kiállítása, hamarosan valóra is fognak válni.

WIESER BÉLA

Ujból megindult a szarvasmarhakivitel Olaszország felé

Az olasz állatb hozatal esökkenése következtében a szarvasmarha értékesítési lehetőségek ebben a viszonylatban nagyon leromlottak. Az érdekeltségek akciót kezdtek a helyzet megjavítására és előterjesztették javaslatukat a Külkereskedelmi Hivatalnak a szarvasmarhakivitel megjavítása érdekében. Megindultak a tárgyalások és máris döntés történt ebben az ügyben. A Külkereskedelmi Hivatal honorálta az exportkereskedelem előterjesztéseit, a szükséges intézkedéseket is megtette, úgyhogy a napokban már ismét megindulhatott az olaszországi állatexport. Előreláthatóan sikerül Olaszországba a tervezett szarvasmarhamennyiséget kiszállítani.

Mayer Jánosnak, a „Faluszövetség” elnökének, látogatása a Németországban levő magyar gazdaifjainál

Batról-jobbra: Michel, a rajnai kerületi gazdaszervezet vezetője, Mayer János ny. miniszter, Ráthonyi György magyar gazdaifjú, Tölgyes István dr., a Faluszövetség ügyvezető-igazgatója.

Hol vannak az inséges takarmányterületek?

A kormány, amint már jelentettük, belföldi eredetű vagy külföldről behozott, kocsiakományban feladott *takarmányküldeményekre vasúti fuvardíjmérséklést léptetett életbe*. A kedvezményre való igényjogosultságot a gazdasági felügyelőségek bizonylatával kell igazolni. Igényjogsult az inségesnek nyilvánított területeken fekvő bármely gazdaság és hizlalda, *amennyiben meglévő állatai részére a szükséges takarmány mennyiséggel nem rendelkezik*.

Megállapították most az egyes takarmányfeleslegekre inségesnek nyilvánított területeket. A rendelkezések szerint *tengerire november 15-ig az egész ország területe inségesnek lett nyilvánítva*. E határidő után az egyes vidékeken esetleg mutatkozó feleslegek és a terméseredmények már elbírálhatók lesznek. *Korpára, valamint olajpogácsára október 1-én az egész ország területét inségesnek nyilvánítják*, tekintettel az erőtakarmányokban fennálló általános hiány következtében szükséges fokozottabb behozatalra. Szálastakarmányokra további rendelkezésig *Baranya-, Sopron-, Tolna-, Zala-, Békés-, Csongrád-, Hajdu-, Pest-, Szabolcs- és Nógrádmegyék területét nyilvánítják inséges területnek*.

Miklas elnök is meglent a bécsi vásár magyar pavillonjának megnyitását

Szeptember hó 2-án volt a *bécsi Őszi Vásár* keretében rendezett magyar kiállítás ünnepélyes megnyitása, amelyen meglent Miklas szövetségi elnök is. Hoffmann Sándor bécsi magyar ügyvivő fogadta az osztrák államfőt, aki Stockinger Frigyes szövetségi kereskedelemügyi miniszter kíséretében érkezett. A magyar ügyvivő üdvözlésére Miklas szövetségi elnök keresetlen szavakkal válaszolt; örömeinek adott kifejezést, hogy Magyarország már harmadikban vesz részt a Bécsi Vásáron és ezáltal a két ország barátsága gazdasági együttműködésük terén is kifejezésre jut.

Stockinger miniszter Schuschnigg kancellár üdvözlését tolmácsolta. Ezután az elnök és kísérete Serbán Ivánnak, a Külkereskedelmi Hivatal elnökének társaságában részletesen megtekintette a magyar kiállítást. Miklas elnök teljes elismerésének adott kifejezést a látottak felett.

Olaszországban tartózkodó gazdajfjainkhoz!

Olaszországból hazaérkezve, örömmel látom, hogy fáradozásom eredménnyel végződött, amennyiben a mai nehéz viszonyok közepette is, az olasz földművelésügyi miniszter elrendelte megállapodásunkhoz hiven, új helyeteket való beosztásokat. Arra kérék mindnyájatokat, hogy az új tartózkodási hely és a birtok pontos címét azonnal közöljétek velünk, hogy az állandó érintkezésben, valamint a lap küldésében fennakadás ne legyen. Eddig megkaptam Cziegler László, Csaba Zoltán, Tomasovszky János, továbbá Orgel Gyula, Dányi József és Szabó Ödön jelentkezéseit. A többiek is sürgősen adják postára. Az új birtokhelyről kérek minél több fényképfelvételt és kimerítő jelentést. Ezuton is közöljük veletek azt, amit szóbelileg is tudomástokra adtam, hogy az olasz hatóságok, vala-

mint Szövetségünk minden tekintetben meg vannak veletek elégedve a fennállott nehézségek ellenére is, amelyek egy háborus előkészüldés szükségszerű folyamánai. Arra kérék Benneteket, hogy az eddigi becsületes, önfeláldozó, szorgalmas, tanulékony és előzékeny szellemmel folytassátok a tanulmányutat, hogy a még rendelkezésre álló időt hasznosan töltsétek el. A visszautazásra vonatkozó részletes programot közzé adom. Abban a reményben, hogy magyar áldozatos lélekkel továbbra is megmutathatjátok az új vendégüljáró gazdáknak előtt a magyar földműves nép műveltségét, szorgalmát és tanulékonyágát, mindnyájatokat szeretettel köszöntve üdvözlök atyai jóbarátokat

SEKERES LÁSZLÓ
főtitkár.

Október hó 31-ig nincs árverés és nincs védettség-megszüntetés

A kormány új rendelete a gazdaadósok védelmére

A hivatalos lap szeptember 3-iki, keddi számában jelent meg a kormánynak a gazdatartozásokra vonatkozó rendelkezésekben megállapított egyes határidők meghosszabbítása tárgyában kibocsátott 8300—1935. M. E. számú rendelete. Rendelkezéseinek lényege a következő:

1. Olyan esetben, amelyben a bíróság a védettség törlésének elrendelését a gazdaadósnak az 1934. évi rendkívüli súlyos aszálykára miatt felfüggesztette, a felfüggesztés határa 1935 október 31-ig meghosszabbodik, hacsak a törlés elrendelésének tárgyában hozott határozat jogerőre nem emelkedett. A felfüggesztés kedvezményét tehát a felfolyamodási eljárás során is el lehet érn.

2. Ha a gazdaadós hiteltérdelemmel kimutatja, hogy a védettséggel kapcsolatos fizetéseknek egyelőre azért nem tudott eleget tenni, mert az 1935. évi természetben fagy, jégverés, szárazság, vagy más hasonló természeti csapás rendkívüli súlyos károsodást okozott, a bíróság a védett bír-

tok feljegyzésének törlése iránti eljárásban az érdemleges határozathozatalt ugyancsak 1935 október 31-ig felfüggesztheti.

3. A gazdaadós bizonyos nélkülözhetetlen ingóságai, valamint az olyan ingatlan tekintetében, amelynek védettségét az előirt fizetések elmulasztása okából felfüggesztették, a bíróság az árverés hatánapjának kitűzését az előirt előfeltételek fennforgása esetén az adós kérelmére 1935 október 31-ig függőben tartja. Ez a rendelkezés áll arra az esetre is, ha a bíróság az adós részére már korábban engedélyezett ilyen, a védettséggel kapcsolatos szolgáltatások pótlásától és teljesítésétől függő árverési halasztást.

*

Mint hogy a védettség határideje október hó 31-én lejár, ez a mostani rendelet eddig a hatánapig függeszti fel a védett gazdák ellen megokolt esetben a védettség megszüntetési eljárást és bírói árverést azért, hogy az október 31. után következő új védettségi, illetve gazdaadósságrendelési rendszer simán, zökkenő nélkül léphessen életbe és visszaható erő nélkül is megvédhető legyenek a közérdekből védelemre érdemes gazdák.

Olcsóbb lett a Péti só

a kiváló minőségű magyar nitrogénműtrágya. — Garantált 17% nitrogén és 50% mész tartalommal.

Gyártja: PÉTI NITROGÉN MŰTRÁGYAGYÁR R.-T. Budapest, V., Nádor-u. 21.

Astrid belga királyné autókatasztrófa áldozata lett

Csütörtökön, augusztus hó 29-én, szörnyű hír futotta át a világsajtót. A belga királynét, aki férjével nyaralt Svájcban, a természeti szépségek örök hazájában, kegyetlen és nem várt végzet érte. Abból a kocsiból zuhant ki, amelyet szeretett férje vezetett. Az autó nekirohant az oldalt elterülő tó gátjának, a királyné egy utmenti fának esett és szörnyethalt. A király s a hátul ülő soffőr csak könnyebb sérülést szenvedtek s életben maradtak.

A tragédia híre óriási megdöbbenést és részvétet keltett világszerte. ahol csak ismerték a fiatal királyi pár boldog családi életét, akiket mindig és mindenütt a legtisztább szeretet, a legharmónikusabb megértés fűzött össze. *Lipót* királyt és *Astrid* királynét mindig együtt örökitették meg a fényképezőgépek lencségei, akár ünnepélyen, három gyermekük között, akár a templomban vagy a szabadban voltak. Kettesben indultak el az utolsó nap reggelén is a halálos utra, amely a szép fiatal anya, a boldog hitves s népe rajongó szeretetében tündöklő királyné napfényes életét követelte...

Míntha a görög sorstragédiák zordon megisméltetését látnók azokban a sorozatos csapásokban, amelyek a belga királyi házat s rajtuk keresztül a nemes belga nemzetet érik alig másfélévnnyi időn belül. Akkor *Albert* belga király zuhant hegymászás közben a szakadékba. Most menyé, az életvidám, szépséges *Astrid* a következő áldozat.

Ez a borzalmas katasztrófa nem-

csak a fájdalmában összeroskadt királyt sújtja le, s borítja gyászba a nemes belga nemzetet, *szíven sújt minden magyar szülőt és gyermeket is, akik külön szeretettel tanulták megismerni a nyomorgó és inséges magyar gyermekeket felkaroló belga szívelyességet és vendéglátást. A belga nemzet gyászához a magyar nemzet összesége is őszinte szívvel csatlakozik.*

Astrid belga királynét szeptember 3-án több mint egy millió ember kíséerte könnyes részvéttel utolsó útjára. Nyolc diszruhás altiszt hozta ki vállán a királyné koporsóját s helyezte el a fejedelmi gyászhintóra.

A koporsó oldalán a királyi korona alatt érclap, rajta ez a felírás volt:

*Astrid belga királyné
1905—1935.*

A gyászkocsi után a király haladt. Arca rendkívül sápadt volt, megindultságával alig tudott küzdeni, zsebkendőjével gyakran törölte könnyeit. A királyt a család tagjai, élükön a megboldogult királyné édesapjával s a megjelent előkelőségek követték.

A székesegyházban több mint másfélóra hosszat tartott a gyászszertartás. A végén megdördültek az ágyuk, s a több kilométeres uton elhelyezkedett belga nép könnyezve vett bucsút rajongásig szeretett királynéjától.

Astrid királyné elfoglalta utolsó pihenőhelyét. Apósa sírhelye közelébe helyezték, aki — mint említettük —

A belga királyi pár

turistaszerencsétlenség áldozata lett.

Astrid királyné temetése alkalmával a belga követség kérésére a budavári koronázó templomban hivatalos engesztelő szentmiseáldozatot mutatnak be. Az engesztelő rekviemet *Angelo Rotta* c. érsek, nuncius celebrálta. A gyászistentiszteleten *Horthy* Miklós Kormányzó Úrral az élén a magyar hivatalos és közéleti világ előkelőségei s a diplomáciai testület tagjai teljes számban vettek részt.

Katasztrófális jégverés Gyöngyös vidékén

Augusztus hó 27-én, kedden itélet-
idő vonult át Gyöngyös városa és környéke fölött.

A jégverés különösen a gyöngyösi borvidék északi területén, továbbá Abasár, Gyöngyössolymos, Gyöngyösoroszi, Gyöngyöstarján és Domszló községek határában katasztrófális károkat okozott. A vihar elvonulása után a városgazda több városi képviselőtestületi taggal és termelővel bejárta a jégverte környéket és megállapította, hogy legalább 1200 vagon kivitelre szánt csemegeszlő-termés pusztult el, a borszlőben pedig olyan kárt tett a jégverés, hogy a termésnek csak egy ötödrésze maradt meg és azt is haladéktalanul le kell szüretelni, mert a jég szétverte a szőlőfürtöket.

Az óriási jégverés nagy kárt okozott a házakban, telefon- és táviradavezetékben, utakban, hidakban és a mezőn rekedt állatállományban is.

Astrid belga királyné a ravatalon

Tartsd be a tüztávolságot!

A nyári tűzveszedelem állandóan nagy károkat okoz az ország különböző részein. A nagy melegben és szárazságban fokozottan kellene ügyelni mindenkinek legalább is arra, hogy tűz esetén a veszedelem a lehető legkisebb területre korlátoztassék. Ezt a célt szolgálja a belügyminiszternek a községekben kihirdetett és általánosságban ismert 44200/1924. B. M. sz. rendelete is, amely a tüztávolságokat meghatározza. Ezt a rendeletet azonban sok gazda könnyelműségből figyelmen kívül hagyja, aminek aztán reá nézve igen súlyos következményei lehetnek, amint ezt az alábbi eset is bizonyítja:

Lőrinc Ádám sajókazinczi gazdálkodó termését a Royal Exchange Assurance Corporation biztosító társaságnál biztosította tűzkár ellen. 1933 augusztus hó 29-én kigyulladt a csürben felhalmozott szalma és a dühöngő tüzvésznek szemestermények, különböző gazdasági eszközök, löhere és lucerna estek áldozatául. A teljes kárt a biztosító társaság Lőrinczel egyetértésben 3056 pengőben állapította meg. Azonban csak 846 pengőt akart kifizetni azzal az indokolással, hogy a tűz elterjedésének és így a további tűzkárnak Lőrincz vétkessége volt az oka, mert nem tartotta be azt a tüztávolságot, amelyet a kazlak, boglyák, csürök, pajták és lakóházak között a törvény értelmében be kell tartani. A gazda nem fogadta el a neki felajánlott 846 pengőt, hanem pert indított további 2210 pengő megfizetése iránt. A biztosító társaság a 846 pengőt ennek következtében bírói

letétbe helyezte és a per lezajlott.

Lőrincz keresetét mind a három bírói fórum elutasította. A budapesti kir. ítéletábla jogerős ítéletének indokolásában kifejti, hogy igaz ugyan, hogy a kötvényben csak a kazlaknak, boglyáknak és asztagoknak egymástól távolsága van géptávolságban meghatározva, de az nincs, hogy azoknak mily távolságban kell lenniök a lakóházaktól vagy gazdasági épületektől, így a csüröktől és pajtáktól. Az utóbb említett tüztávolságok nagyságát azonban a 44200/1924. B. M. sz. rendelet szabályozza és pedig oly módon, hogy ezt a távolságot 50 méterben állapítja meg, ami tüzbiztonsági szempontból minden gazdára egyformán kötelező. E rendelet alól csak a községi eljáróság adhat felmentést, nagyon indokolt esetben és külön kérelem alapján, amikor is a tüztávolságot 15 méterre korlátozhatja.

Lőrincz ügyében a felvett hivatalos jegyzőkönyv tanúsága szerint a kazal a csürtől nem a kötelező 50 méter távolságra volt, hanem csupán 7 méterre, tehát a gazda vétkessége volt a tűz tovaterjedésének az oka.

Az ítélet meghozatalánál nem hagyta figyelmen kívül a bíróság azt a körülményt sem, hogy a községi eljáróság hivatalos igazolása szerint Lőrincz Ádámot évek óta figyelmeztették a tüztávolságok betartására, aminek azonban nem tett eleget, miért is őt az ítéletábla a teljes kárösszeg megfizetése iránti keresetével elutasítja.

3000 matyó éhbérért kézimunkázik

Bornemisza Géza kereskedelem- és iparügyi miniszter legutóbbi alsóborsodi körutja nyomán széleskörű vizsgálatot indított meg a főispáni hivatal. A vizsgálat annak kiderítésére folyt, hogy kiúzsorázzák-e a kézimunkázó alsóborsodi matyókat?

Alsóborsodban körülbelül 3000 matyó foglalkozik háziipari himzések készítésével. A rendeléseket budapesti kézimunka-exportcégektől kapják közvetett uton. Az exportcégek a mezőkövesdi „első-telepessel” érintkeznek, aki a „második-telepesnek” továbbítja a rendelést. Innen kerül a megbízás a szükséges nyersanyaggal együtt a matyókhoz. Az első-telepes a közvetítésért a munkadíj 10 százalékát, a második-telepes himzett darabonként 3 fillért von le az exportcégek által kiutalt munkabérékből.

A vizsgálattal megbízott Fehér Géza háziipari felügyelő jelentése szerint vannak kézimunkák, amelyeknek elkészítési ideje 80 munkaóra. Ezekért az ingbluzokért járó órabér 1—2 fillér. A válogatottabb és hozzáértőbb munkát kívánó kézimunkák munkadíja 24 fillér, ezeknek az órabére már 2.4 fillér. 18 fillért fizetnek azért a bluzért, amely 5 óra alatt készül el, az átlagos órabér 3.6 fillér. Van olyan bluz is, amelynek elkészítését 46 fillérrel díjazták, ezeknek gyors megmunkálása még a régi gyakorlattal rendelkezőknek is legalább 14 órai munkaidőt igényel. Az átlagos órabér 3.3 fillér. A legdisztesebb és a leggodtosabban mintázott matyó bluzokat 1.75 pengővel fizetik. Elkészítésük 30 munkaórába kerül, három munkanapba,

ezek himzői valósággal művészei a matyó kézimunkának. Órabéréük 5.8 fillér. Az egyik mezőkövesdi kézimunkaüzlet számítása szerint egy legdrágábban fizetett matyó bluz 3.45 pengőbe kerül és ennek a bluznak eladási ára 6 pengő. A munkadíjak és a kereskedelmi ár között fennálló nagy különbség tehát nyilvánvaló.

A felügyelői jelentés szerint indokoltan volt az, hogy egy mezőkövesdi kézimunka-cég hetekkel ezelőtt az egész vonalon 40—50 százalékkal lecsökkentette a matyók munkabéréit. Ezért is sürgős vizsgálat elrendelését kéri a felügyelői jelentés, amely megállapítja, hogy a kézimunkázó matyók napi keresete 10—40 fillér.

Borbély-Maczkó Emil főispán a megdöbbentő bérúzsora megszüntetésére azt kéri az iparügyi minisztertől, hogy állapítsa meg a kézimunkázó matyók legkisebb óradíját, egyben jelölje meg az egyes bluzok elkészítéséhez szükséges munkaórák számát is.

A fentiekkel szemben az exportcégek azt állítják, hogy a közbeiktatott első- és második telepes munkája nem küszöbölhető ki, mert a leküldött nyersanyagért a cégek csak ilyen módon kapnak megfelelő biztosítékot. Az exportcégek továbbá azt állítják, hogy a világpiacon versenyképtelen lenne a magyar kézimunka, ha drágábban fizetnék a matyók munkáját.

Gazdanap Bócsán

A Duna-Tiszaközének egyik festőien szép részén, a bócsai tanyaközpontban működő gazdakör szeptember hó elsején, vasárnap gazdanapot tartott, amelyen megjelent Gesztelyi-Nagy László dr., a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója, a Faluszövetség képviselőjében pedig Tölgyes István dr. igazgató, továbbá Safáry Endre kiskőrösi főszolgabíró, Szabó Lajos mezőgazdasági kamarai főtítká, Kabai István, a Külkereskedelmi Hivatal képviselője és még igen sokan a környékről.

A gazdanap keretében nyújtotta át K. Nagy Ferenc gazdaköri elnök Gesztelyi-Nagy László dr. kamarai igazgatónak és Safáry Endre főszolgabírónak a gazdakör diszoklevelét. Az ünnepséget értekezlet követte, amelyen Rásonyi-Papp Gedeon földbirtokos a baromfityezéséről, Szabó Lajos kamarai főtítká a homokon való takarmánytermesztésről tartott előadást. Ezenkívül részletelesen kifejtette, hogy az alig használható homokterületeket eperfák ültetésével milyen jövedelmezően lehetne hasznosítani és különösen a kismembek szempontjából milyen nagy jelentősége volna annak, ha hazánkban is jobban felkarolnák a selyemhernyótenyésztést.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A földmunkás-szövetkezetek tizenkét éve

A földmunkások vállalkozó szövetkezeteinek országos szervezője, Steuer György dr. ny. államtitkár, „Tizenkét év a munkásügy szolgálatában” cím alatt megírt munkájában behatóan foglalkozik a munkásügyi és szociális problémákkal és részletesen beszámol a földmunkások vállalkozó szövetkezeteinek az 1922—1934. években kifejtett működéséről.

„A munkáskérdéssel csak az foglalkozzék — írja a szerző — aki a munkásnépet szereti, annak jogosult érdekeit megéri és átérzi, munkásnépünknek a nemzeti közélet keretein belül megkívánt gazdasági és szövetkezeti szervezkedésének jogosultságát és szükségességét elismeri. *Munkásjogvédelem, munkáshitel, munkabérek, munkanélküliek foglalkoztatása, munkakalkulációk teremtése, jól kiválasztott munkásoknak földbérlet-szövetkezetek útján való letelepítése, a népegészségügynek a munkáslakta vidékeken hathatósabb felkarolása, munkáslakások építése, munkásgyermekeknek ingyenes elemi iskolai oktatása és sok más ugyancsak életbevágó munkásügyi és szociális problémák sürgős megoldásra várnak.*”

A felsorolt munkásügyi és szociális kérdéseket Steuer György dr. 30 éves közéleti működése alatt szerzett gyakorlati tapasztalatai alapján írta meg.

A földmunkás-szövetkezetek tizenkét éves működéséről szerző részletesen beszámol. A vezetése alatt álló munkavállaló szövetkezetek tizenkét év alatt mérnökök közreműködésével 15,200.000 pengő értékű ut-, víz-, csatorna- és vasutépítési, valamint más, a munkavállaló szövetkezetek törvény- és alapszabályszerű üzletkörébe vágó munkálatokat végeztek. Több mint 150.000 pengőt munkásjóléti és kulturális célokra fordítottak. A munkavállaló szövetkezetek a közigazgatási és egyházi hatóságokkal, a falusi nép vezetőivel, az összes közéleti tényezőkkel, valamint a mérnökérdekképviseletekkel az érintkezést a szükséges és kölcsönös támogatás végett állandóan keresték és azt nagyobbbrészen meg is találták.

A munkásügyi és szociális feladatokat, melyeknek megoldása előfeltétele az egész magyar közélet eredményes és közmegnyugvásra való intézésének, Steuer György dr. tizenkét év alatt közel negyven emlékiratban terjesztette a kormány elé és azoknak sürgős végrehajtását kéri és szorgalmazza a hivatásos munkásügyi érdekek törvényhozási képviseletnek megteremtésével, valamint gyakorlati munkásügyi és szociálpolitikai szakemberek bevonásával.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Méhészeti tudnivalók

Szeptember az a hónap, amelyikben — hogy így mondjam — lefészkelnek a méhek. Tehát azt a keretsort, amelyikben telelni fognak: ne háborgassuk csebereléssel, mert most rendezik telelőre. Vagyis ilyenkor már százszor és százszor úgy van, ahogy Boconádi mondta: „A fészkek szent és sérthetetlen!”

*

Jól telelnek a méhek: ha a fiasítás fedett mézzel van koszoruzva; ha a fészkek keretei pontos távolságra vannak egymáshoz; ha rönnyilásuk — szükítés helyett! — ruhadarabval van fedve; ha teljes a méhek nyugalma.

*

Itt említem meg az áprilisi jóslattal kapcsolatban, hogy — mint reméltem — a tisztas (tarló) virágot — a szárazság dacára is — tényleg megszülte a nyár s még most is él, azonban esőhiány miatt csaknem teljesen nektártalan. De, egy kiadós eső — megtekintésem után mondva — Magyarorszádon, Apátfalva, Csánápalota, Kis- és Nagykirályhegyes határaitban telelőképessé tenné a méheket.

Asztalos P. Kálmán.

Mesterséges felnevelés

alatt értjük a fiatal borju táplálásának azon módját, mikor a szoptatás helyett az anya tőgyéből vagy idegen tehentől elfejt tejet itatunk a borjuval.

E módszer a következő előnyökkel jár:

a) Alkalmos módszer a mesterséges felnevelés arra, hogy a borjut a gümőkóros anyjától teljesen elkülönítsük és a gümőkór-bacillusokat nem tartalmazó vagy forralás útján ártalmatlanná tett tejjel táplálva, e veszedelemes betegségtől megmentsük, annak ellenére is, hogy anyja gümőkórban szenved.

b) Igy rendszeresebben lehet táplálni a borjut, amennyiben minden etetés alkalmával kimért mennyiség nyújtható neki és nincs fejlődése függővé téve se az anyjának jobb, vagy gyengébb fejős voltától, se a mohó-

ság káros következményeitől. A szopás borjak ugyanis a napjában háromszori, sőt négyszeri szopás esetén is nem minden szoptatáskor egyenlő mennyiséget, hanem néha — különösen reggel — annyit szopnak, hogy gyomrukat megterhelik és hasmenést kapnak.

c) A borju által fogyasztott tej összetételében csak egy egyenletes minőségű, ha a tőgyet teljesen kifejtik s a kifejt tejet jól elkeverik. A borju szopás közben előbb híg, később fokozatosan zsírosabb tejet kap a tőgyből.

d) A legtöbb tehén több tejet termel, mint amennyit a borju kiszopni hajlandó és haszonnal értékesíteni tud. Ezért el kell tőle fejni, ha a tőgyerély gyengülését nem akarjuk megkockáztatni. Ha azonban a szoptatás előtt fejünk ki a tőgyből bizonyos mennyiséget, akkor a borju esetleg keveset és tulzsiros tejet kap. Ha utána fejünk el, akkor a borjunak csak híg tejet jutott; másrészt idegebb természetű tehén ilyen esetben a tőgyében visszamaradt mennyiséget talán „nem is adja le” s így is romlik a tőgy termelő energiája.

e) Mesterséges felneveléssel az elválasztás simán, minden nagyobb zökkenés nélkül eszközölhető, míg szoptatás után az anya is sokat bög, tejet visszatartja, a borju napokig nem eszik és ez okból erősen lesóványodik.

f) Mesterséges felnevelés után a teljes tej aránylag korán pótolható az olcsóbb leföldözött tejjel s így a borju-nevelés költségei jelentékenyen csökkenthetők.

g) A finomabb és idegesebb tehenet az erős borju kiméletlen lökdösésével zaklatja, ami bizonyára hátrányára van a tejtermelésnek.

A koca kiválasztása

döntő jelentőségű arra nézve, hogy haszon vagy ráfizetés kíséri-e sertés-tenyésztésünket.

Sokan azt hiszik, hogy minden göbe egyértékű a szerencse, meg a „zsák” (takarmány mennyisége) diktálja a haszon nagvságát.

Ma már az uradalmak számai szám-szerű adatokkal tudják igazolni, hogy az egészséges és edzett szervezet, a

**Permetezők,
Permetező alkatrészek,
Borsajtók,
Borszivattyúk,
Bortömlők,
Borszűrők,**

CÍFKA JÓZSEF

pincegazdasági cikkek

A bor kezeléséhez és forgalomba-hozatalához szükséges összes anyagok és eszközök

Bpest, V., Vilmos császár-ut 48.
Telefon: 22-8-92.

vérmeérséklet, a betegségekkel szemben való ellenállás, a takarmányértékesítő képesség, stb. tulajdonságok a sertécsaládoknak jellegzetes tulajdonságai, melyek nemzedékről nemzedékre szállanak. Amint a búzát, stb. miveleti növényeinket nemesítették a növénynemesítő telepek, úgy szelektálták évek munkája alatt hazánk sertésállományát a *Hussertéstenyésztők Országos Egyesülete*, illetőleg a *Mangalicatenyésztők Országos Egyesülete*. Ha tehát valaki válogatott tenyészanyagot óhajt, legjobb, ha ezen egyesületektől (postacímük Budapest, Üllői-ut. 25.) kérdi meg, hogy hol van lakóhelyéhez legközelebb ilyen ellenőrzött tenyészet.

Az egyesület hivatalos kiküldött utján ellenőriztetni ugyanis, hogy bizonyos koca hány darab, milyen súlyú malacot ellik, ezeket hogyan tudja nevelni, stb.

Hogy e téren milyen nagy különbségekkel találkozunk még egyazon fajta, például a mangalica keretén belül is, arra nézve álljanak itt a következő számok:

Egy tisztamenti tenyészetben, mikor a kiválogatás kezdődött, egyik koca 8 fiadzás alatt (évente kétszeri malacozással) 64 darab, a másik ugyanazon idő alatt csak 27 darab malacot ellött. Akadt anyakoca, melynek ujszülöttjei csak $\frac{1}{2}$ kg súlyúak voltak, míg a másiké átlagosan 2 kg körül mozogtak. A tejelőképeség eltérő volta miatt természetesen a szoptatás alatt még feltűnőbben nőtt a különbség. Így ugyanazon tenyészetben nem egy koca akad, mely után évente kétszeres malacozás segélyével összesen (azaz az összes malacokat 10 hetes korukban egybemerve) 230—270 kg választási malacsulyt kaptak, sőt egyik kocájuk a nyári fiadzás alkalmával 126, a téli fiadzás alkalmával 145, összesen tehát 271 kg választási malacsulyt adott.

Kétségtelen, hogy nem elegendő az ilyen kiválasztott anyagból származó tenyészanyag, hanem ezt kellőleg kell táplálni is. Hiszem, hogy minden tenyészítő szívesen juttat kocájának zöldlucernát, abrakot, ha tudja, hogy a nemes állat ezt bőséges jövedelemmel fogja meghálálni.

Apró íótanácsok

A méz készletet legjobb 14—16 fok hőmérsékletű, száraz helyiségben tartani. Így részben a jegecesedéstől is megóvjuk a mézet. Amennyiben a korai pergetésű hoi mézünk erjedésnek indulna, azt feldolgozás utján értékesítsük. Ilyen például az ecetkészítés. Az eltett mézeslépek alá bádogtálcát helyezünk, hogy a lecesepegő méz kárba ne vesszen. Most van az ideje a mézelő fák és cserjék ültetésének. Ilyeneket a m. kir. méhészeti gazdaság gödöllői faiskolájától igen mérsékelt áron (20—30 fillérért) lehet rendelni.

Nyar végén raktározódik el a termőszemekben a jövő évi termés, tehát helyes és okszerű kezeléssel elő kell mozdítanunk a tökéletes beérést. A hónaljzártnál, kacsozánál vigyáznunk kell, hogy a kacsozást ne sebeket ejtve tördeljük ki, hanem csipjük vissza azokat óvatosan egy levélre. Így megakadályozzuk azt is, hogy a levél hónaljában levő szem kihajtsjon. A helytelen kacsozás következtében kapjuk az ugynevezett Mártonszőlőt a jövő évi termés rovására, ami különösen hátrányos a szálvesszős művelésnél és a csemegeszőlő-termelésnél.

Tulmeleg pincékben előállhat a borok savanyodása, amelynek alapvető oka a rothadt szőlő, az erjedésnek a rendesnél késedelmesebb megindulása, a zajos erjedés hirtelen megállása lehet. Az így fellépő savanyodás tejsavas erjedés. Ha a baj fellépett, rendes kezelés mellett erős csersavas és szelátnos derítés javíthatja a bort. Ezekből a szerekből hektolitertonként 15—20 grammot adjunk. Ha ez nem segítene, az ilyen borok házasítására kemény, savanykás bort választunk.

A mézskénél, vagy más néven kaliforniai lé olesósága és erős hatása miatt ugyancsak igen alkalmas a fák rendszeres téli permetezésére. Házi elkészítése a következő módon történik: Egy 20 liternél nagyobb vasüstben megoltunk 1 kg jóminőségű meszet, 1—2 részletben hozzáadott 2 liternyi vízzel. A megoltott mézhez ezután részletenként hozzákeverünk 2 kg kénvirágot (kénport). Ha ez megtörtént, hozzáöntünk 8 liter vizet. Az egészet jól összekeverve, a fakanálón megjelöljük, hogy milyen magasságig ér a folyadék. Azután a keveréket a forrástól számított 1 óra hosszáig állandó forrásban tartjuk. Közben az elpárolgó vizet a keverésre használt fakanálón alkalmazott jelzés figyelembevételével 3—10 percenként pótoljuk. A forralás befejezése és az oldat lehülése után azt vas- vagy üvegedénybe szűrjük s jól ledugaszolva a használatig eltartjuk. Az előbb elmondottak szerint nyert tömény mézskénélből minden 20 liter 80 liter, vagyis általában négyszer annyit vízzel kell felhígítani. A mézskénél azonban erősen maró hatású. Ezért a vele dolgozóknak ügyelni kell, hogy az a szemre, aratra, kézre ne kerüljön. Még a rézpermetezőt is megtámadja. Ezért a mézskénélvel való permetezésre belül ömlesztett, vagy ugynevezett fehérfémből (és nem rézből) készült permetezőgépet kell használni.

A tenyészikát, a nálunk divó tartás mellett, igen korán, 4—6 éves korában, ki kell zárni a tenyésztésből, mert elnehedzik, lábfejés miatt nem hág, vagy elvadul. Ez annál inkább káros, mert a bika kiesik birtokunkból akkorra, mire utóai kifejlődnek és így valódi tenyészértékét megismerjük. Pedig kellő ápolás (mozgatás) mellett a bikák 10—14 éves korban is még javában tenyészképesek, ezt sok svéd, dán, német és amerikai tenyészet tanúsíthatja. Így egy „Pedro” nevű jersey bika 17 éves korában még háromhónapos hágtási időnyben 3000 dollár hágtási díjat szerzett gazdájának Chicagóban. De ezt is felülmulta egy svéd bika az 1911-i örebroi kiállításán, amelyben 21 éves korában még jól termékenyített. Ha attól félünk, hogy községünkben a bika már ivadékaire kerülne és így a kockázatos rokontenyésztés indulna meg, akkor inkább kínáljuk fel cserébe a szomszéd községnek.

SZIVÁRVÁNY

Az ismertetőjele

Egy időben a falunkban rendkívül furcsa járvány ittötte fel a fejét. A járvány abból állott, hogy az első elemista gyerekek rendkívül rosszak voltak. De nem elégedtek meg azzal, hogy egymás között voltak rosszak, hanem a rosszsgát mindig és következetesen úgy követték el, hogy abból a rövidebbet mindig a velük egykoru leánygyerekek húzták.

Egyik esetben a szeplős kis Pálincás Pannit megtették Urbik Borbálának. Panni vállalta a szerepet s mivel be is vallotta, hogy boszorkány, a három fiúból álló törvényték tanácskozára vonult s rövidesen meghozták az ítéletet, amely úgy szölt, hogy Urbik Borbálát elevenen megégetik, más szóval ráültetik a sparhertre. Meg is tették.

Panni akkorát sikított, hogy az édesanyja menten beszaladt az udvarról s a kis boszorkányt két hétig borogatták, amíg kigyógyították az ubrikborbálásából.

Végül is, hogy a fiuk csinatlanságát megszüntessék, az illetékesek szigoruan elrendelték, hogy a leányoknak nem szabad a fiukkal játszani. Volt is rend! Erre különösen a tanító ur volt büszke. Egy meleg nyári napon azonban mégis nagyot nézett.

Amint a Duna partján sétálgatott, látja ám, hogy a sekély öbölben, a langyos vízben annyit a mezítelen gyerekek, mintha a golya egyenesen onnét hordaná őket. Az egyik fiu volt, a másik leány. Lubickoltak, főcsölték, kergették egymást.

A tanító ámult-bámult, aztán a hangos fúrdözökre rákiáltott:

— Mit csináltak itt?

Egyszer csend lett, majd egy pösze kislány megszólalt:

— Püldünk.

A tanító mélyet lélekzett:

— Nem tudjátok, — szölt a lányok felé — hogy a fiukkal nem szabad játszani? Ismét csend lett.

A lányok egymásra néztek, aztán az egyik szepege megszólalt:

— Nem tudtuk, hogy fiuk is vannak közöttünk.

A tanító furcsán nézett:

— Nem tudtátok? . . . Hát ez hogyan lehet?

A kislány nagyon őszintén felelt:

— Mikor idejöttünk, nem volt rajtuk nadrág. Ruha nélkül nem ismertük meg, melyik a fiu és melyik a leány.

A tanító szó nélkül háttat fordított. Itt már teljes egészében esődöt mondott a pedagógia.

NYÁRY ANDOR.

Jó hangszeren játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán oleszon *Reményi* országos hírű hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI/15., *Király-utca 58—60.* Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

H I R E K

Gyümölcsaszalás.

A gyümölcsaszalás legegyszerűbb és legrégebbi módja a napon való szárítás, az azonban légytől, portól könnyen beszennyeződhetik. Sokkal célszerűbb azért, — ha aszalógépünk nincs — kenyérsütő kemencében végezni az aszalást.

A szilvát aszalás előtt előbb levegős helyen széjjelrakva, meg kell fonnyasztani, azután tesszük be a kemencébe. Hogy szép fényes maradjon a gyümölcs, a szárítást kétszer-háromszor megszakítjuk, a cserényeket egy fél órára kiszedjük s mikor a szilva kissé kihült, folytatjuk újra az aszalást. Sok helyen a már megaszalt szilvát 1 kg. cukor és másfél liter vízből készített szörpbe teszik be félpercre, azután megszáradni az aszalóba visszahelyezik. Ezáltal a gyümölcs nagyon szép fényes lesz.

A dióval töltött szilvaaszalvány ugy készül, hogy hibátlan berzencei szilvát félig megaszalunk, a szemeket a szártól kezdve hosszában felvágjuk, a magot eltávolítjuk és helyébe diógerendet teszünk, azután visszatesz-

szük a kemencébe, míg teljesen megaszalódik.

Az almát meghámozzuk, magházát kivágjuk, a gyümölcsöt félcenti vastag szeletekre vágjuk, azután betesszük az aszalóba, hogy színe ne változzék el. Ha a gyümölcsöt hámozás közben gyenge sóoldatba tesszük, akkor is eléggé fehér marad. Az almát, épügy, mint minden más gyümölcsöt, nem szabad soha csontkeményre szárítani, mert az ilyen aszalvány nem jó. Akkor kell kivenni a kemencéből, mikor még rugalmas, de törésnél nedvet már nem enged magából.

A körtét vagy egészben, vagy felébe vágva szokták aszalni. Szárát meghagyjuk, de magházát kivágjuk és kemencébe rakjuk. Ha nagyon kemény, akkor szárítás előtt cukros lében előbb megfőzzük; egy liter vízre fél kilogramm cukrot számítunk. Ha igen finom aszalványt akarunk, negyedórával kivetés előtt hintsük meg porcukorral a gyümölcsöt.

Az aszalt gyümölcsöt néhány napig tartjuk szellős, tiszta helyen széttergetve, tüllel lefedve, mert különben hamar megdohosodnék. Egy hét múlva aztán tiszta vászonzacskókba töltjük és hűvös kamrában felakasztjuk. Az elhullott, hibás, másodrendű gyümölcsöt, amelyet értékesíteni nem lehet, aszalással igen jól fel lehet használni a háztartásban.

Kánya Terézia.

Ételreceptek

Tejes párolt burgonya. Egy kg. nyers burgonyát meghámozás után karikára vágunk. Zsírral kikent tűzálló tálba egy-két sort rakunk belőle, megsózzuk és apró vajdarabkákat teszünk, majd ismét egy réteg burgonyát és így tovább. A tetejére fél liter tejet öntünk és sütőben megpároljuk.

Almamártás főtt marhahúshoz. Két szép almát kockára vágunk, kevés cukros vízben puhára főzzük. Kis darabka fahéjat adunk hozzá, aztán egy deci tejföl és két kanál lisztből készült habarással felfőzzük.

Almapuding. Háromnegyed kilogramm almát megmosunk és sütőben megsütjük. Ha kissé meghült, megtisztítjuk s az almakását 6 tojássárgájával, 5 dekagramm vajjal, 2 egész tojással, 16 deka cukorral, eszmetnyi fahéjjal, vagy vaníliával elkeverjük, aztán hozzáadjuk a hat tojás kemény habját és 3 evőkanál zsemlyemorzst. Vajjal kikent formában, gőzben főzzük.

Pozsonyi kifli. 30 deka lisztből 7 deka vajjal, ugyanannyi zsírral, 6 deka cukorral, 2 deka élesztővel és 2 deci langyos tejjel rétestésztá sűrűségű tésztát gyurunk, kevés citromlevet és reszelt héjat is adunk hozzá, azután félóráig pihentetjük. Pihentetés után a tésztát kézfoknyira kinyújtva, fánkuszoróval kiskagacatjuk, dióval és mákkal megtöltjük, fél óráig kelni hagyjuk és tojással megkenve, sütőben megsütjük.

Évek múlva

Azok a szép őszi esték,
Mit veled töltöttem,
Csillagokká váltak és most
Ragyognak fölöttem.
Azért vagy oly messze tőlem,
Hogy el sohsem érlek:
Te drága jó lélek!

Hogy vártuk az estét akkor!
És jött lomha szárnyon...
Rajtunk kívül senkisek volt
A halk őszi tájon.
Csak a csillagok vigyáztak
A felhőtlen égen:
Mint őrszemek, ébren.

Fehér kis kezdet fogtam és
Hűséget rebegettem.
Azóta már Isten tudja,
Hol vagy édes lelkem?
Talán egy fényes csillagból
Tekintesz le énreám:
Megbocsátva, némán!

KUNFÖLDY JÁNOS
(Kiskörös)

Az „uj honfoglalás“ énekeseihez

Magyar mezőknek dalos pacsirtái,
Virágoslelkű énekesek,
Gyöngye a tollam, el nem is bírja
Zengenye méltón dicsőögetek.

Egy sem született tornyos palotában...
Szalmafedeles kis kunyhó lakunk,
De szívünkben él örök szeretet
S muskátlival telve ablakunk.

Nem tanultunk pénzért fogni tollat,
Kicsiny dalunk szívből fakadó,
Ezer színben pompázó vadvirág,
Illatozó s el nem hervadó.

Kicsiny hazánknak ősi hegedősi,
Eke szarván csüggedő magyar,
Őseinknek vérrel szerzett földjén
Föl az égig hadd zengjen a dal!

Törjétek az ősi magyar ugart
S csak dalra nyíljék zengő ajkatok,
Magyar mezőknek dalos pacsirtái
Daloljatok, csak daloljatok!

Ifj. HORVÁTH GYÖRGY
(Nagybátony)

Bornemisza miniszter jelenlétében nyitották meg az Őszi Lakberendezési Vásárt. Budapest korábbi programjához már szinte szervesen hozzátartozik az Őszi Lakberendezési Vásár, melyet ezidén augusztus hó 30-án Bornemisza Géza miniszter jelenlétében nyitottak meg. A miniszter megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy az egészséges gazdasági politika súlypontjának a belső fogyasztás megszervezésén kell nyugodnia. Az őszi vásár évi seregszemléje a lakberendezéssel foglalkozó iparoknak és minden évben újabb bizonyítékát szolgáltatja a magyar iparosok kiváló képességeinek.

Hősök lélekharangja a schwarzwaldi Tribirgben

Tribirgben, Németországban, harangtoronyt emeltek a háboruban elesett tribergi polgárok emlékére s minden nap, amelyen valamelyik tribergi hősi halált halt, az elesett emlékére este 1/8 órakor öt percre megszólal a torony harangja. Minden tribergi frontarcos temetése alkalmával ugyancsak megkondítja ezt a harangot.

Cimadományozás. A Kormányzó Ur a földművelésügyi miniszter előterjesztésére vitéz *ricsóy Uhlyarik* Béla dr. miniszteri titkárnak a miniszteri osztálytanácsosi címet adományozta.

Ünnepi és filléres gyorsvonatok. Az államvasutak igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jeleltkezése esetén szeptember hó 8-án a következő filléres és ünnepi gyorsvonatokat indítja. **Budapestről Zalaegerszegre (Göcseji Hét).** — **Budapestről Balatonalmádi és Balatonfüredre.** (Balatonfüredi Borhét). — **Budapestről Kunszentmárton és Szarvasra.** Utközben leszállás még Mezőtúron is meg van engedve. — **Budapestről Pécsre.** (Mecseki gyümölcskiállítás). — **Budapestről Salgótarjánba.** Ez a vonat Mátraverebély—Szentkúti kolostornál is megáll. — **Sopron, Szombathely, Sávár, Veszprém és Győről Balatonfüredre.** — **Kaposvárról Pécsre.** (Mecseki gyümölcskiállítás). — **Szekszárd és Bajáról Pécsre.** (Mecseki gyümölcskiállítás.)

Ünnepélyesen nyitották meg a Göcseji Hetet. Zalaegerszeg várossá alakulásának ötvenéves fordulója alkalmából augusztus hó 31-én nyitották meg a *Göcseji Hetet*. A diszközgyűlésen a kormány képviselőjében vitéz *Tabódy Tibor* főispán jelent meg. A *Göcseji Hét* ünnepségeinek során vasárnap felavatták a *zalaegerszegi Országzászlót* s ugyancsak vasárnap nyitották meg a néprajzi kiállítást. Hétfőn, szeptember hó 2-án Zalaegerszegre érkezett a tenyészállatkiállítás megnyitására *Darányi Kálmán* dr. földművelésügyi miniszter, aki résztvett a zalai jegyzők gyűlésén, majd ellátogatott *Göcsej* községbe.

„KIE” zsebkönyv. Az ötvenéves jubileumát nemrég ünneplő keresztény ifjúsági egyesületi mozgalom 144 oldalas bőven illusztrált könyvecskében ismerteti a magyar „KIE” történetét, mai szervezetét, a világszövetséggel való kapcsolatait és az egyes egyesületek legfontosabb adatait. Hány tagja van például a nyírbátori KIE-nek, vagy mióta folyik KIE munka Kiskörpádon, lehet-e átutazóknak szállást kapni az ottani KIE révén. Berettyóújfalun vagy milyen forrásmunkák állanak azok rendelkezésére, akik a KIE dolgai iránt érdeklődnek, vagy milyen sporteredményeket tud felmutatni a KIE? Mindezekre és száz meg száz kérdésre megfelel a „KIE” zsebkönyv, melyet *Batiz Dénes* dr. és *Máday Béla* szerkesztette. A könyv ára füve 1 pengő, egész vászonkötésben 1.50 pengő. Megrendelhető a KIE Szövetségben: Budapest, VIII., Horánszky-u. 26.

A vagyonváltság-buza ára 15 pengő. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltsága fejében fizetendő buza árát a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg szeptemberre métermázsánként 15 pengőben állapította meg.

Tollfurdót vétetnek a kommunistákkal Amerikában

Santa Rosában (Kalifornia) a felbőszült tömeg kátránnyal kente be a munkások közé vegyült kommunista igazgatókat s azután tollban hengergették meg őket. Végül arra kényszerítette a tömeg ezeket a hazaárulókat, hogy nyilvánosan eszokolják meg az amerikai lobogót.

Nagyszabású ünnepségek Kunszentmiklóson. A *Magyar Bokréta Szövetség* kunszentmiklósi bokkrétája több vendégbokréta, valamint a *Kiskunság és Bugac* pásztornépeinek bevonásával szeptember 8-án *Kunszentmiklóson nagyszabású ünnepségeket rendez.* Dél előtt felvonulás a községen át, délután pedig az Eperkertben bokréta-bemutató, nyergelési, stb. verseny és több, mint száz lovassal a *Betyár csókja* című szabadtéri játék szerepel a nap gazdag programján. A MÁV az ünnepségekre, legalább ötszáz utas jelentkezése esetén 8-án reggel 8 órai indulási idővel kulturális vonatot indít, e vonatra a menettértei jegy ára 2.60 P.

Te voltál...

Te voltál az, kinek legszebb rózsát szedtem,
Te voltál az, akit igazán szerettem,
Te voltál az, kihez csak titokba jártam,
Te voltál az, kinek csókjaira vágytam.

Te voltál a szívem igaz boldogsága,
Te voltál a lelkem hófehér virága,
És Te vagy az, kitől fájó szívvel

kérdem:
Mért nem szeretsz úgy, mint valami-
kor régen?

Ifj. SZABÓ JÓZSEF
(Pötréte)

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. A marhaleveleket 10 darabonként szoktam elvinni a postára, emiatt mindig grombaságot kapok a postamester részéről, hogy miért nem viszek egyszerre 100 darabot. Van-e erre törvény, vagy annyit vihetek, amennyit én akarok egyszerre? 2. Az előirt 1630 pengő adóból 1250 pengőt fizettem ki. Augusztus 17-én megjelent a végrehajtó és csaknem háromszorannyi összegre foglalt, mint amennyi a hátralékom volt. Kérdezem, van-e joga a végrehajtónak az esedékesség után számított egy napra végrehajtást foganatosítani? (G. H. II.)

— **Felelet:** 1. Marhalevelet senki sem köteles 100 darabonként elvinni a postáról, hanem csak annyit, amennyire szüksége van. A postahivatal ellen panasszal élhet az illetékes postaigazgató-ságnál. 2. Az adóhátralékért az esedékesség után már az első nap lehet végrehajtást foganatosítani. Ez a törvényben van így s az egész országban érvényes. A végrehajtó tehát szabályszerűen járt el, mikor Önnél megjelent. Azt azonban, hogy a foglalás milyen összegig történhetett, a levelében közölt adatokból meg nem állapíthatjuk. A legpontosabb felvilágosításokat az adóhivatalnál kaphatja meg, ahol kimutatják, hogy a 103 pengő összeg miből tevődött össze s ha olyan tételek találkoztak, amelyek szerint nem jogos, akkor fellebbezésrel élhet ellene. A végrehajtást csak abban az esetben foganatosíthatják, ha előtte írásbeli értesítést kapott. Lehetséges, hogy ez a záloglási eljárás még egy régebbi tartozására vonatkozik.

Kérdés: 1930-ban kölcsönt vettem fel váltóra. A rossz gazdasági viszonyok miatt a kölcsönt visszafizetni még nem tudtam, de a kamatokat pontosan megfizettem. A legutóbbi lejáratkor a hitelintézet igazgatója csak abban az esetben volt hajlandó elfogadni a kamatokat, ha egyttal a tőkéből is törleszték. Van-e neki ehhez joga? (Hü előfizető).

— **Felelet:** Ha valaki a váltóját a lejáratkor nem fizeti ki, azt megváltóják, vagy ha a hitelezővel meg tud egyezni, akkor meghosszabbítják. Ez a meghosszabbítás teljesen a hitelezőnek belátásától függ. A hitelintézet igazgatója tehát szabályszerűen járt el akkor, amikor a váltót csak törlesztés mellett volt hajlandó tovább meghosszabbítani. Az, hogy eddig törlesztés nélkül meghosszabbította, nem kötelezi őt arra, hogy a jövőben is elfogadja a kamatokat törlesztés nélkül.

Kérdés: 1924. évi kibocsátású kényszerkölcsön-kötvényem van. A kötvényre rá van írva, hogy három hónapi felmondással a pénzügyminiszter a kölcsönt visszafizetheti. A kérdésem most az, hogy a kötvény birtokosa is felmondhatja-e a kötvényt és ha igen, mi a követendő eljárás? (N. J., Csongrád). — **Felelet:** A kötvényt a tulajdonos nem mondhatja fel, csak a pénzügyminiszter.

Kérdés: 1. Édesapám házat megvettem. A vételárat részletekben törleszttem s ennek lefizetését 5 sajátkezü aláírásával ellátott nyugtával bizonyítja. Elég-

Ajánló
szomszédodnak is a
VASÁRNAP-ot!

6 Mutasd meg ismerőseidnek is a **VASÁRNAP-ot!**

séges-e ehhez az 5 aláírása a többi örökösrel szemben? 2. 1921-ben kifizetett 1000 korona hozomány 1929-ben mennyi értéknek felelt meg? 3. Anyámnak 10 hold földön haszonélvezete van. Lefoglalhatják-e adóba ezt a haszonélvezetet? (Frontharcos). — **Felelet:** 1. A nyugta egymagában nem elegendő. Bizonyítani kell azt, hogy a pénzt valóban át is adta és hogy azt édesapja mire fordította. Ellenkező esetben az örökösök azt állíthatják, hogy az egész adásvétel csak szinleges volt az örökösök kijátszására. 2. 1921-beli 1000 korona értéke 8 fillér, különös méltánylást érdemlő esetekben azonban a bíróság néha valorizálni is szokta az ilyen értékeket, különösen akkor, hogyha ezek családi vonatkozásúak, mint például a hozomány. Hogy mennyire értékeli a bíróság, ezt számos mellékkörülménynek a figyelembe vételével lehet csak megmondani s ez teljesen a bíróságnak megítélésétől függ. 3. A haszonélvezetet is le lehet foglalni adótartozásra.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. J., Alberti-Irsa. A kérdéses helyeken nincsen felvétel. Másik kérdéseire lapunk jövő számában nyújtunk felvilágosítást. — **Rokkant olvasó, Sz.** Ügyével forduljon a „Hadirokkantak, hadiövezgyek és hadiárvaik országos nemzeti szövetségéhez, Budapest, VI., Benczur-u. 2. — **H. M., Nyiregyháza.** Ferkó bírálópol olajból mintacsomagot küld Sárkány Vegyipermék Vállalat, Budapest, VII., Damjanich-u. 28/a. — **Cz. J., Balatonesehi.** Husvágó tanfolyam tartásának időpontjáról felvilágosítást nyújt a vármegye székhelyén működő ipartestület. — **M. D., Somogyvár.** A kért könyvek kifogytak. Nem kaphatók. Verséből — amint a sor rájuk kerül — közlünk. — **H. F., Csernelháza.** Lehet beküldeni. Legjobb, ha orvoshoz fordul, mivel nem ismerjük betegségének okát és így tanácsot sem adhatunk. Többi kérdésre jövő héten válaszolunk. Rejtvényeiből közlünk. — **J. Gy., Kiskörös.** Szeptember hó elsejéi számunkban közöltük, hogy nem váltak be. Sajnos, a mostan küldött sem. — **A. P. K., Csanádpalota.** Felhasználjuk őket. — **O. P., Ópályi.** Rejtvénye jó. — **H. M., Nyiregyháza.** A második bevált. — **Remény.** Legutóbbi verse a 29-ik számban jelent meg; türelmet kérünk; sokan várják versük közlését. — **T. S. Jászfelsőszentgyörgy.** Verséből rövidesen közlünk. A szobanforgó cikk sajnálatos módon elkallódott, kérjük, küldje be még egyszer.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 szeptember hó 3-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 39 fillér; kétkoronás 78 fillér; ötkoronás 2 pengő 18 fillér; régi egyforintos 1 pengő 8 fillér.

Aranypénzek: Tőzsdei jegyzése szünetel.

Szinezüst kilogrammja: 101 pengő.

Értékpapírokat,

kényszer- és hadikölcsönkötvényt, olasz vöröskereszt-sorsjegyet magas áron vásárol **Barna Bank, Budapest, V., Nádor-utca 26.** Tőzsdével szemben. Telefon: 213-16, 104-67.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, szeptember hó 8-án. Állat- és kirakodóvásár: Fegyvernek, Gyula, Szőreg.

Hétfő, szeptember hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Bácsalmás, Dunapentele, Füzesabony, Győr, Gyulakeszi, Hosszúhetény, Kismarja, Lajosmizse, Lovasberény, Nagyvázsony, Pécel, Pilisvörösvár, Polgárdi, Recsek, Rétság, Szekszárd, Tiszatartán, Zsámbok, Vásárosnamény. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Enying, Felsőreg, Felsőseged, Nagyatád, Szőlősgyőrök. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagycsákány, Vásárosmiske. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Und.

Kedd, szeptember hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Diósvizsló, Martonvásár, Megyaszó, Nagyvázsony, Szamosszeg. — **Állatvásár:** Szikszó, Zalaegerszeg. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Szomajom. **Kirakodóvásár:** Diósjenő.

Szerda, szeptember hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Árpás, Balatonfüred, Biharkezes, Gyöngyöspata, Hajdunánás, Kaba, Nyírmada, Orosháza, Polgár, Tiszakarád. — **Állatvásár:** Csorna.

Csütörtök, szeptember hó 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Etyek, Homokszentgyörgy, Jánk, Mezőkövesd, Nagyszékely, Nyírbátor, Orosháza. — **Állatvásár:** Devecser. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Diósgyőr.

Péntek, szeptember hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Körösladány, Orosháza, Páll. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kehida.

Szombat, szeptember hó 14-én. Állat- és kirakodóvásár: Adony, Apátfalva, Cibakháza, Győrasszonyfa, Répceszemere. — **Állatvásár:** Magyarzentiván (bizonytalan). — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Szakcs, Tótszerdahely, Zalabaksa.

T R É F Á K

A kemény ceruza

A szabómester bemegy a papirkereskedésbe és ceruzát kér.

— Kemény legyen, vagy puha? — kérdi a segéd.

— Kemény, — mondja a mester — felszólító levelet akarok vele írni.

A látszatadó

— Hiába vonták vissza a rendeletet, az ember mégis csak látszatadót fizet.

— Mennyiben?

— Mert úgy néz ki, mintha az ember adót fizetne, pedig csak a butorokat viszik el.

Az optimista

— Tudod, ki látja rózsaszínűnek a világot?

— Nos?

— Az olyan ember, akin keresztül egy autóbusz és a mentőkocsiban aziránt érdeklődik, hogy *nagyon összegyűrődött-e a ruhája?*

Az ezüstlakodalom

Kohn és Kohnné ezüstlakodalomukat ünneplik. Este, mikor az ünnepi vacsora után magukra maradnak, azt kérdi Kohnné:

— Te, Adolf, mondd meg az igazat, szeretsz te engem?

— *Nézd, Róza,* — mondja Kohn — *huszonöt évig hazudtam, pont most mondjam meg az igazat?*

A rendes ember

Egyik nagyvállalati igazgató, hogy enyhén mondjuk, öreg börtönviselt ember és valamikor oldalszámra irtak a lapok viselt dolgairól. Azóta megjavult, rendes ember lett és nagyszerűen vezeti vállalatát.

Ennek az igazgatónak az előszobájában egy vastag album fekszik az asztalon és ebbe az albumba be vannak ragasztva mindazok a cikkek, amiket azelőtt irtak róla. A várakozókkal szórakoznak, hogy ezeket a cikkeket olvassák.

— Miért teregeted így ki a szégyenedet, — mondta neki a minap egyik barátja — ez mégsem való.

— Úgyan, — szól az igazgató — én azt akarom, hogy aki hozzám bejön, előre tudja meg, kivel lesz dolga.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Ma nekem, holnap néked!

L L

(Beküldte ifj. Szita Mihály, Gyula-mezőről.)

2. Szórejtvény.

T. Füzessy Pál leánynév Cegléd

(Beküldte ifj. Nagy István, Szendrőről.)

3. Szórejtvény.

eszik szalma sereg lép AT

(Beküldte ifj. Csokonyai Nagy József, Kaposszentbenedekről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 40-ik számban közöljük.

Kérjük Olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül olvételünül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 34-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Feledékeny.** 2. Pontrejtvény: **Nem tudok én megjavulni, józan ember lenni.** 3. Szórejtvény: **Kalapos.**

Megfejtettek: Józsa Ernő, Palocsay Jenő, Tarcsay Irénke, Nagy György, Czuczai Dezső, Orosi Pál, Koplányi András, Majoros János, Szűcs Ferenc, Horváth Margit, Günther Ferenc, Vargha Anna, Vámos Pál, Scheud Irén, Bolgár Mihály.

Jutalomkönyvet nyertek: Nagy György (Gálosfa) és Vámos Pál (Nyiregyháza).

A 35-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 3-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. Buza tiszai 77 kg-os 15.30—15.50, 78 kg-os 15.40—15.65, 79 kg-os 15.55—15.80, 80 kg-os 15.70—15.90; felsőtiszai 77 kg-os 14.70—14.85, 78 kg-os 14.85—15, 79 kg-os 15—15.15, 80 kg-os 15.10—15.25; duna—tiszai, fejmegyei és dunántúli 77 kg-os 14.60—14.75, 78 kg-os 14.75—14.90, 79 kg-os 14.90—15.05, 80 kg-os 15.05—15.15. — Pestvidéki rozs 13.80—13.90, egyéb 13.95—14.15; *takarmanýárpa* elsőosztályú 15.80—16, másodikosztályú 15.50—15.70; *zab* elsőosztályú 16.30—16.50, másodikosztályú 16—16.20; *tengeri* augusztusra 14.50—14.60; *buzakorpa* 11.75—11.90; *8-as liszt* 14.90—15.10 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 15.14—15.16, márciusra 15.95—15.96, *Rozs* októberre 13.55—13.56, márciusra 13.90—13.92. *Tengeri* szeptemberre 14.35, májusra 14.54—14.55 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.*) *Biborheremag* iránt Olaszország részéről mutatkozik némi érdeklődés. *Fehérheremag.* A kínálat némileg megerősödött. *Lóheremag.* A terméskilátások továbbra is igen kedvezőnek, az utolsó hetek esőzései a maghozamnak alig használhattak. *Lucernamag.* A kilátások igen jók és további kedvező időjárás esetén legalább jó közepes, de talán egy igen jó terméssel is számolhatunk. *Szöszösbükköny* iránt az érdeklődés a külföld részéről ugyiszólván teljesen megszűnt. Az árak csökkentek. *Pannoniabükkönyből* a kínálat igen csekély, a piacra kerülő tétel gyorsan elhelyezésre találnak. *Tavaszi bükköny.* A kínálat egyelőre igen csekély. *Mák* irányzata tovább lanyhult. Csekély érdeklődés mellett az árak csökkentek. — A *Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért, 100 kilónként, budapesti paritásában:* repec 23.50—23.70, lucernamag 120—130, biborheremag 32—33, szöszösbükköny 58—61, mák (kék) 76—79, Viktória borsó 25—28, expressz borsó 20.5—23, őszibarack 19.50—20.50, lenecse: nagy 42—48, közép 35—38, bab: dunai 33.50—34, dunántúli 33.50—34.50, felsőmagyarországi 32—33, G. fűj 40—42, H. fűj 39—41, barna 33—34 pengő métermázsánként.

Abraktakmánypiac. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 14, borsókorpa 14, buzakonkoly 12.50, buzakorpa 12.25, buzatakarományliszt 15.25, kókuszdióporgácsa 14.50, konkolydara 13, lenmagpogácsa 15, napraforgópogácsa 14.50, szárított répaszület 13, repecpogácsa 11.75, rozskonkoly 12.50, rozskorpa 12.25, rozstakarományliszt 14.25, tökmagpogácsa 16 pengő métermázsánként.

Takarmanývásár. Réti széna másodikrendű 7—8.60, harmadrendű 6—6.80, mu-

harszéna 7—9.20, lucernaszéna 9—11.50, lucerna- és muharkeverék 8, baltacim 10, alomszalma elsőrendű 4.50—4.80, másodikrendű 3.50—4.20 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—44, másfél éves tinók 36—40, másfél éves üszök 36—40, fiatal, friss fejstehén 55—65 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Borjuvásár. Elsőrendű 53—60, kivételesen 64, másodikrendű 44—52, harmadrendű 30—42 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Bika, magyar harmadrendű 27, bika, tarka, elsőrendű 52—54, másodikrendű 36—50, harmadrendű 27—34, ökör, magyar, másodikrendű 37—52, harmadrendű 30—33, ökör, tarka, elsőrendű 58, másodikrendű 39—57, harmadrendű 22—35, tehén, magyar, másodikrendű 32—40, tehén, tarka, elsőrendű 54—58, másodikrendű 34—53, harmadrendű 22—23, bivaly, növendék (éves) 25—53, kiesontoznivaló 13—21 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Prima uradalmi zsírsertés páronként 340 kilogrammon felül 95—97, prima szedett 88—94, silány 60—70 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 32—95, igaz kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 300—540, igaz kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 165—380, alárendelt minőségű 15—160, vágó 25—110 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyig 40—45 fillér kilogrammonként, gazdaságban, etetés-itatás után mászálya, 3 kg súlylevonással.

Nyersbőr. Marhabőr 45 kg-ig, magyar 0.68, tarka 0.78—0.85, *borjubőr*, hosszú lábbal 1.30—1.35, rövid lábbal 1.40—1.45, *bikabőr* 45 kg-ig marhabőrárban, 55 kg-ig 20 százalékkal, 55 kg-on felül 40 százalékkal olcsóbb, *juhbor*, nyírott 0.50—0.59, *töbör*, mérszáros löbör 12.50 pengő, kisebb löbör 10—20 százalékkal olcsóbb.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, lefőlőzött tej 8, tejszín 240—280, tejföl 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 280—300, főzővaj 240—260, tehénturó 50—80, juhsajt 160—200, trappista 160—220 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Előbaromfi:* Tyuk 180—250, csirke 70—200, ruca 140—200 fillér darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 120—160, csirke 150—280, ruca, hizott 120—160, lud, hizott 120—140, libamáj 200—600 fillér kilogrammonként. Teatojás 8.5—9, főzőtojás és apró 6.8—8 fillér darabonként.

Zsír és szalonna: Szalonna, olvasztani való 160—176, sózott, kenyer 160—180, füstölt 180—200, hárj 176—196, tepertő, zsíros 160—200, sertészsír, helybeli 170—184 fillér kilogrammonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 320—400, félédes 260—320, rózsza 240—280, mák, kék 90—120, pergetett méz 130—160, házi színezőanyag 100—120 fillér kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa csomója 4—10, petrezselyem 4—10, zeller 2—8, kalarábé 3—8, vöröshagyma, makói kilója 12—14, közönséges 9—12, fokhagyma 60—90, cékla 14—24, fejeskáposzta 16—30, savanyított káposzta 44—52, kelkáposzta 18—30, fejessaláta darabja 5—12, torma kilója 30—90, burgonya, Güllbaba 14—16, őszai rózsza 10—14, nyári rózsza 12—16, Ella 10—12, kifli 16—20, tömör csiperkegomba 120—180, tinóru 100—160, szegfűgomba 100—160, éti vargánya 140—160, szárított 500, zöldpaprika, hegyes 10—20, nagy, tölteni való 8—20, tök, főző 6—10, paradicsom 8—16, vajbáb 24—50, ugorka 6—28, kovászos 40—52, sóska 16—24, paraj, tisztított 14—20 feketeterék 12—18 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomónként 6—10, zöld tengericső darabonként 5—10 fillér.

Gyümölcs: Alma 12—70, körte 26—90, szilva, besztecelt 20—36, szilva, nem magvaváló 18—32, szilvaiz 120—160, ringló 30—80, őszibarack 28—120, görögdiónya 10—18, sárgadiónya 10—26, csemege-dió 28—80, dió 120—180, dióbél 400—480, mogyoró 340—400, hejázott mandula 400—520 fillér kilogrammonként, citrom 6—14 fillér darabja.

Szész és szeszitalok. Szeszüzlet élekek. Az árak változatlanok. A kínálat *gyümölcs-pálinkában* erősen megcsappant, ellenben a vételekedy állandóan élénk és az árak szilárd irányzat mellett változatlanul zárnak. *Törköly* 3.60—3.70, *seprőpálinka* 3.60—3.70, *eperpálinka* 4—4.20, *szőlőpálinka* 4.60—4.70, *ó-kékára* 5.20—5.40 pengőig, 10.000 literfokónként, 111. táblázat szerint +3% forgalmi adó.

Fapiac. A *fenyőfaufogasztás* a várakozáson alul maradt és így a nagyban üzlet is pang. *Tüzifában* változatlan a forgalom. Augusztus hónapra a száraz tűzifakészletekből Budapest részére 4 százalékos, vidék részére 8.5 százalékos szabadítottak fel, azonban a 25 vagónál nagyobb készlettel rendelkezők csak úgy szállíthatnak, ha az illetékes erdőhivatal utján szeptember 15-ig igazolják, hogy a készletek 25 százaléka még rendelkezésre áll. A száraz cserhaszó 320, az akáchaszó 300, a gyertyánhaszó 320—325 pengő vagónonként budapesti paritásában. A *keményfapiac*on a hantólasra alkalmas rönkfát keresik. Bognárfában is élénk az üzlet és dongafa iránt is van kereslet.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára szeptember hó 3-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz arab:* Angol font 1675—1705; dollár 337.20—341.40; kanadai dollár 330—340; holland forint 229.05—231.05; német márká 136—137.60; svájci frank 110.70—111.05 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz arab:* Csehkorona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.90—64.50; román leu 2.90—3.10; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL